

18-06-2010

Sag nr. 09/2849

Dokumentnr. 23272/10

Forslag til en dansk indsats for mobilitetsplanlægning

Behov for en mobilitetsindsats.

En god mobilitet er afgørende for vækst og beskæftigelse. Både ved at medarbejderne kan komme frem til arbejdspladsen uden at sidde i kø og ved at virksomhederne kan få deres varer og servicemedarbejde frem. Trængslen koster dyrt både i omkostninger, arbejdstid og velfærd. Alene i Hovedstadsområdet beløber det samfundsmæssige tab ved at både personer og varer sidder i kø sig til 5,7 mia. kr. årligt.

Trafik er den sektor, hvor klimapåvirkningen stiger mest. Bliver klimaemissionerne fra trafikken ikke reduceret, vil det stille større krav til reduktioner i de øvrige ikke kvotebelagte sektorer.

Trafikken påvirker desuden det lokale miljø. Partikler fra biler medfører forhøjet dødelighed i tæt befolkede områder. Grænseværdierne for NO_x emissioner er overskredet i nogle gader. De vejledende grænser for støj er overskrevet for mange boliger, og et højt støjniveau påvirker bl.a. indlæringssevnen hos børn. Desuden er bymiljøet mange steder stærkt påvirket af omfattende trafik.

Hvad er mobilitetsplanlægning?

Formålet med mobilitetsplanlægning er at sikre en effektiv, sikker og bæredygtig mobilitet. Den omfatter en lang række af tiltag, som kan understøtte, at trafikken bliver mere velfungerende, miljøvenlig og som bidrager til at mindske trængslen på vejnettet.

Mobilitetsplanlægning - eller mobilitetsledelse, som det bør kaldes - kan bidrage til, at den kollektive trafik kommer til at stå konkurrencemæssigt stærkere ift bilen. Mobilitetsplanlægning er derfor vigtigt for at realisere trafikforligets målsætning om, at størstedelen af den fremtidige trafikvækst skal ske i den kollektive trafik. Det kan ske ved information og kampagner

for den kollektive trafik og ved at sikre kollektive trafik tæt på nye bolig- og erhvervsområder. Ved så vidt muligt at sikre en hyppig, hurtig, og direkte kollektiv trafik. Ved at sikre bedre parkeringsforhold for cykler og biler ved stationer, herunder ved Park and Ride anlæg og ved øget anvendelse af delebiler og bycykler. Samt ved at sikre bustrafikken som en del af det samlede transportsystem. Mobilitetsplanlægning inkluderer desuden mobilitetsrådgivning på virksomhedsniveau for at understøtte brug af kollektiv trafik og cykel.

Et element i mobilitetsplanlægningen er desuden, at den kan bidrage til at overflytte korte bilture til cykel eller gang, og dermed bidrage til at modvirke folkesygdomme, der følger af for lidt motion, som bl.a. overvægt.

Hvad kan et mobilitetsråd?

Et forpligtende mobilitetsråd på nationalt niveau kan drøfte en række centrale temaer og komme med forslag til, hvordan de enkelte aktører kan bidrage til at løfte opgaverne. Det gælder bl.a. følgende områder:

- Forslag til, hvordan trafikforligets målsætning om den kollektive trafik kan realiseres
- Fokus på sammenhængen i det kollektive transportnetværk, herunder hvordan det kan blive mere attraktivt for kunderne
- Forslag til en bedre sammenhæng mellem fysisk planlægning (bolig- og erhvervslokalisering) og transport, så fremtidens transportbehov bliver mindre, herunder fx hvordan stationsnærhedsprincippet kan implementeres flere steder og hvordan nye erhvervs- og boligområder kan sikres en effektiv trafikbetjening.
- Forslag til hvordan det kan gøres lettere at skifte mellem bil, tog, bus mv. – herunder Park and Ride anlæg - så bil/cykel kan bruges på første del af rejsen, mens de længere stræk foretages med tog/bus.
- Forslag til hvordan klima- og miljøbelastningen som følge af transport bliver mindre.
- Forslag til hvordan økonomiske incitament kan bruges til at reducere trængsel.
- Ved på baggrund af erfaringerne fra buspuljerne at give konkrete forslag til at styrke bustrafikkens konkurrenceevne.

Mobilitetsrådet bør bestå af relevante og kompetente aktører på området. Pga. den store udfordring med at realisere transportforligets målsætning er der behov for, at alle relevante parter tager deres ansvar. Det kan sikre bred opbakning og holde fokus på området også på længere sigt.

Internationale erfaringer:

Internationalt vinder mobilitetsplanlægning stærkt frem. EU har vedtaget en "Action Plan on Urban Mobility", som lægger op til udarbejdelse af en helhedsstrategi for byernes transportsystemer, der bl.a. omfatter styring, sammenhæng mellem byerne og deres oplande/regioner og afhængighed mellem transportformerne. Det anføres at kompleksiteten i byernes transportsystemer bedst håndteres ved en helhedsstrategi der knytter transporten sammen med miljøbeskyttelse, sunde omgivelser, planlægning af arealanvendelse, boligpolitik, tilgængelighed og mobilitetens sociale aspekter.

EU har dannet en europæisk platform for mobility Management (EPOMM), hvor 8 europæiske lande (Holland, Frankrig, Portugal, Spanien, Sverige, Tyskland (Hessen) og Østrig) er medlemmer. Derudover er der 7 lande, hvor der er partnere i EPOMM. Mange lande og byer arbejder således med mobilitetsløsninger, og der er et righoldigt europæisk erfaringsgrundlag at trække på. Danmark vil kunne have stort udbytte af at blive medlem af EPOMM.

Den årlige internationale konference om mobilitetsplanlægning ECOMM er netop afholdt i Graz i Østrig i maj 2010. Graz er et godt eksempel på, hvordan mobilitetsplanlægning kan sikres i praksis i samarbejde med by, kommune, regionale myndighed og stat, som har hver deres program for mobilitetsplanlægning.